MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta ta' l-24 ta' Novembru, 2006

Citazzjoni Numru. 266/2006

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fis-17 ta’ Awissu, 2006 li permezz tiegħu l-esponenti A esponiet bir-rispett:

1. Illi l-attriċi żżewġet lill-konvenut fid-dsatax (19) ta’ Awissu tas-sena elfejn u tlieta (2003), fir-Reġistru taż-Żwiġijiet, il-Belt Valletta, u dan kif jirriżulta mill-anness dokument markat Dok A.

2. Illi dan iż-żwieġ huwa null u bla effett peress li l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u obbligi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew stante li kien hemm anomalija psikoloġika serja li għamlitha impossibbli għall-konvenut illi jwettaq l-obbligi essenzjali taż-żwieġ.

3. Illi l-kunsens tal-partijiet inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

4. Illi dan iż-żwieġ mhuwiex ikkunsmat.

Għaldaqstant, jgħid il-konvenut għar-raġunijiet premessi għaliex m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti, prevja kull dikjarazzjoni neċessarja u mogħtija l-provvedimenti opportuni:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi ż-żwieġ kuntrattat bejn il-kontendenti fil-ħamsa u għoxrin (25) ta' Mejju tas-sena elf disa' mija u disgħa u sebgħin (1979), huwa null u mingħajr effett legali ai termini ta' l-artikolu 19 subartikolu l-paragrafi (d) u (f), u l-artikolu 19 (A) (1) ta' l-Att XXXVII ta' l-1975 dwar iż-Żwieġ (Kap. 255).

2. Konsegwentement tordna li din in-nullita' tiġi reġistrata fuq l-att taż-żwieġ relattiv.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li jibqa' inġunt minn issa għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ppreżentata fis-16 ta' Ottubru, 2006 li permezz tagħha l-Kuraturi Deputati Av. Mark M. Busuttil u

l-P.L. Luisa Tufigno esponew bir-rispett u bil-ġurament tagħhom iddikjaraw:

1. Illi l-esponenti m’humiex edotti mill-fatti u li jirriservaw id-dritt li jippreżentaw l-eċċezzjonijiet tagħhom fi stadju ulterjuri.

Salv eċċezzjonijiet oħra.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavits ta’ l-attriċi, u ta’ omississ.

Rat in-nota tal-konvenut nomine.

Rat il-verbal tas-seduta tas-17 ta’ Novembru, 2006 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fid-19 ta’ Awwissu, 2003 a bażi tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. Il-konvenut nomine permezz ta’ nota a fol 12 iddikjara li l-assenti ma kellux provi x’iressaq.

Kif pero’ irritenew il-Qrati Maltin; “*F’materja ta’ żwieġ illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b’hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew*

responsabilita’ ta’ xi kolliżjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta’ żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta’ diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew

sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju." (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

Ir-raġunijiet indikat mill-attriċi jirrigwardjaw dawn s-sub-inċiżi tal-liġi in kwistjoni u cioe';

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Mill-provi jirriżulta li l-attriċi żżewġet ta' tmintax (18) il-sena u kienet tikkomunika mal-konvenut permezz ta' interpretu għaliex ma kinitx titkellem bl-Għarbi u l-konvenut ma kienx jitkellem bil-Malti. Kienu ilhom jafu lil xulxin ftit xhur biss u fi kliema kienet tahseb li ladarba kienet qed tiżżewweġ bir-rit ċivil kienet libera li tinħall meta trid. Il-Qorti tħoss li din hija indikazzjoni ċara ta' nuqqas ta' ħsieb u għandha anke s-suspett li dan seta' kien żwieġ ta' konvenjenza.

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar 2006) ;

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fondamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u*

cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obligazzjonijet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ."

Kif qalet ukoll il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.* F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomlaija psikoloġika fis-sens mediku) li*

wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali."

Il-Qorti wara li ħasbet fit-tul tħoss illi f'dan il-każ il-partijiet resqu għaz-żwieġ mingħajr l-iċken intenzjoni li jiċċelebraw iż-żwieġ b'mod serju u inekwivoku.

Għal dawn il-mottivi l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kuntrattat bejn il-partijiet fid-19 ta' Awwissu, 2003. L-ispejjeż ikunu bla taxxa.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------